YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

22 päivänä maaliskuuta 2001 *

Asiassa C-17/99,

Ranskan tasavalta, asiamiehenään K. Rispal-Bellanger ja F. Million, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Rozet, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii Ranskan Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lle myöntämästä tuesta 4 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 1999/378/EY (EYVL 1999, L 145, s. 18) kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. La Pergola sekä tuomarit M. Wathelet (esittelevä tuomari), L. Sevón, S. von Bahr ja C. W. A. Timmermans,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 23.11.2000 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.1.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ranskan tasavalta on yhteisöjen tuomioistuimeen 25.1.1999 jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan ensimmäinen kohta) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Ranskan Nouvelle Filature Lainière de Rou-

baix'lle myöntämästä tuesta 4 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 1999/378/EY (EYVL 1999, L 145, s. 18; jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja määräykset

2 Riidanalaisen päätöksen tekemisen ajankohtana komissio sovelsi vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettuihin valtion tukiin suuntaviivoja, jotka oli julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* vuonna 1994 (EYVL C 368, s. 12; jäljempänä suuntaviivat).

3 Suuntaviivojen 3.2.1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Rakenteen uudistamiseksi tarkoitettu tuki aiheuttaa kilpailun kannalta erityisiä ongelmia, sillä se voi siirtää epäoikeudenmukaisen osan rakennemuutoksen taakasta ja siihen liittyvistä yhteiskunnallisista, teollisista ja maatalouteen liittyvistä ongelmista muille tuottajille, jotka eivät saa tukea, sekä muille jäsenvaltioille. Yleisperiaatteena olisikin oltava rakenteenuudistamistuen salliminen ainoastaan silloin, kun tuen myöntämisen voidaan osoittaa olevan yhteisön edun mukaista. Tämä on mahdollista ainoastaan silloin, kun tiukat perusteet täyttyvät ja tuen mahdolliset vääristävät vaikutukset otetaan kokonaan huomioon."

4 Suuntaviivojen 3.2.2 kohdassa todetaan, että jotta komissio voi hyväksyä tuen, rakenteen uudistamista koskevan suunnitelman on täytettävä yleiset edellytykset, jotka koskevat muun muassa yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamista, kilpailun perusteettoman vääristymisen välttämistä ja tuen suhteuttamista rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja siitä saatavaan hyötyyn.

5 Yrityksen elinkelpoisuuden palauttamisen osalta suuntaviivojen 3.2.2 kohdan A alakohdan ensimmäisessä kappaleessa todetaan seuraavaa:

"Kaikkien rakenteen uudistamista koskevien suunnitelmien ehdoton edellytys on se, että niillä on voitava palauttaa yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus kohtuullisessa ajassa yrityksen tulevia toimintaedellytytyksiä koskevien realististen odotusten perusteella. — — "

6 Suuntaviivojen mukaan kilpailun perusteettoman vääristymisen välttämiseksi on toteutettava toimenpiteitä, jotta tuet vaikuttaisivat "mahdollisimman vähän — — haitallisesti kilpailijoihin". Suuntaviivojen 3.2.2 kohdan B alakohdan toisessa kappaleessa täsmennetään erityisesti seuraavaa:

"Jos objektiivinen arviointi kysynnän ja tarjonnan tilanteesta osoittaa, että Euroopan yhteisön relevanteilla markkinoilla, joilla tuensaaja toimii, on rakenteellista ylituotantoa, rakenteen uudistamista koskevalla suunnitelmalla on suhteessa saadun tuen määrään osallistuttava Euroopan yhteisön relevanttien markkinoiden rakenteen uudistamiseen supistamalla tuotantokapasiteettia tai lakkauttamalla se lopullisesti. — — "

7 Tuen suhteuttamisesta rakenteen uudistamisen kustannuksiin ja siitä saatavaan hyötyyn suuntaviivojen 3.2.2 kohdan C alakohdan ensimmäisessä kappaleessa todetaan seuraavaa:

"Toteutettavan rakenteen uudistamisen mahdollistamiseksi tarvittavan tuen määrä ja osuus rahoituksesta on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi ja niiden on oltava suhteessa yhteisön odottamaan hyötyyn. Näin ollen tuensaajien on tavallisesti osallistuttava merkittävällä tavalla rakenteen uudistamista koskevan

suunnitelman rahoitukseen omilla varoillaan tai ulkopuolisella markkinaehtoisella rahoituksella. Kilpailun vääristymien rajoittamiseksi tuen muodon on oltava sellainen, että yritys ei saa liiallisia rahavaroja, jotka se voisi käyttää aggressiiviseen, markkinoita vääristävään toimintaan, joka ei liity rakenteen uudistamiseen. Tukea ei myöskään saa käyttää sellaisen uuden investoinnin rahoittamiseen, joka ei ole tarpeen rakenteen uudistamiseksi. — — "

Oikeudenkäynnin perustana olevat tosiseikat

8 Komissiolle tehtiin vuoden 1996 toukokuussa ja syyskuussa useita kanteluita tuista, jotka Ranskan hallitus oli myöntänyt tai mahdollisesti myöntäisi Nouvelle Filature Lainière de Roubaix -yhtiölle SA Filature Lainière de Roubaix -konsernin yrityssaneerauksen yhteydessä (jäljempänä riidanalainen tuki). Nämä kantelut kohdistuivat teollisuuden rakenneuudistusta käsittelevän, ministeriöiden yhteisen komitean sille myöntämään kahdeksan vuoden lykkäykseen sen 82 000 000 Ranskan frangin (FRF) suuruisten sosiaaliturvamaksu- ja verovelkojen maksamisessa sekä mainitulle komitealle esitettyyn pyyntöön toimenpiteistä tämän yhtiön konkurssihakemuksen välttämiseksi.

9 Vastauksenaan komission tietojensaantipyyntöön Ranskan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 18.6.1996 ja 15.7.1996 päivätyissä kirjeissä, että SA Filature Lainière de Roubaix -konsernilla oli 1990-luvun alusta alkaen ollut vakavien toimintavaikeuksien kausi, joka oli toistuvasti johtanut kireään kassatilanteeseen sekä sosiaaliturvamaksu- ja verovelkojen maksamisen myöhästymiseen. Yksityishenkilö nimeltä Verbeke osti tämän konsernin vuonna 1993, minkä jälkeen konserni esitti rakenneuudistussuunnitelman, jonka mukaan tämä velka maksettaisiin kokonaisuudessaan, edellyttäen, että maksut jaetaan kahdeksan vuoden ajalle. Uusia taloudellisia vaikeuksia ja rahoitusvaikeuksia alkoi kuitenkin ilmetä vuodesta 1995 lähtien. Koska konsernin johto ei kyennyt suorittamaan konsernin velkoja niiden erääntyessä, se teki ilmoituksen maksujen lakkauttamisesta Tribunal de commerce de Roubaix'lle (Ranska), joka aloitti yrityssaneerausmenettelyn 30.4.1996.

10 Todettuaan, ettei saneeraussuunnitelman aikaansaaminen ollut mahdollista tämän konsernin taloudellisen tilanteen ja henkilöstötilanteen vuoksi, ja järjestettyään tarjouspyyntömenettelyn konsernin myymiseksi Tribunal de commerce de Roubaix määräsi 17.9.1996 antamallaan tuomiolla, että konserni myydään 4 278 866 FRF:lla yksityishenkilölle nimeltä Chapurlat, joka on sitoutunut säilyttämään 587 työntekijästä 225 työntekijän työsuhteen ja maksamaan 50 000 FRF kutakin yrityksen haltuunottoa seuraavan vuoden aikana lakkautettavaa työpaikkaa kohden. Tämä tuomioistuin oikeutti irtisanomaan 362 työntekijää ja määräsi selvitysmiehen, koska SA Filature Lainière de Roubaix -konserni purettiin tuomion vaikutuksesta.

11 Ranskan viranomaiset ilmoittivat syyskuussa 1996 komissiolle rakenneuudistukseen tarkoitetusta tuesta, jonka nämä aikoivat myöntää Chapurlat'n perustamalle uudelle yritykselle, jonka nimi oli Nouvelle Filature Lainière de Roubaix ja yhtiöpääoma 510 000 FRF. Tämä kokonaismäärältään 40 000 000 FRF:n tukitoimi jakautui 18 000 000 FRF:n suuruiseen osakkuuslainaan ja 22 000 000 FRF:n suuruiseen investointiavustukseen.

12 Tämän jälkeen Ranskan hallitus toimitti komission pyynnöstä lisätietoja kyseisestä tukitoimenpiteestä.

13 Komissio ilmoitti Ranskan hallitukselle 18.8.1997 päivätyssä kirjeessään, että se oli päättänyt aloittaa EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa (josta on tullut EY 88 artiklan 2 kohta) määrätyn menettelyn. Tämä päätös sisälsi tosiseikkojen yksityiskohtaisen kuvauksen ja väliaikaisen arvioinnin, jonka komissio teki näistä tosiseikoista suuntaviivojen perusteella. Komissio totesi myös, ettei sille ollut toimitettu riittävästi tietoja, jotta se olisi voinut tehdä lopullisen arvioinnin, saati sitten hyväksyä riidanalaisen tuen. Tässä yhteydessä komissio korosti nimenomaisesti sitä, ettei sille ollut esitetty yhteisön vaatimukset täyttävää rakenneuudistussuunnitelmaa. Näin ollen se vaati nimenomaisesti

Ranskan viranomaisia toimittamaan sille "kaikki muut tiedot, jotka nämä katsoivat tarpeellisiksi kyseisen tuen arvioimiseksi".

14 Ranskan tasavalta esitti huomautuksensa 24.9.1997 päivätyssä kirjeessään ja toimitti lisätietoja 8.5., 21.10., 16.10. ja 30.7.1998 päivätyissä kirjeissään, joista ilmenee muun muassa, että Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lle oli aiheutunut 897 497 FRF:n suuruinen toimintatappio vuonna 1997.

15 Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely päätettiin riidanalaisella päätöksellä, jonka päätösosa on seuraava:

"1 artikla

Ranskan Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lle investointiavustuksena myöntämää 7,77 miljoonan Ranskan frangin suuruista tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti.

2 artikla

Ranskan Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lle investointiavustuksena myöntämä 14,23 miljoonan Ranskan frangin suuruinen tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

3 artikla

1. Osakkuuslaina, jonka suuruus on 18 miljoonaa Ranskan frangia, on valtiontukea sikäli kuin Ranskan tähän lainaan soveltama korko on lainan myöntämishetkellä sovellettua 8,28 prosentin viitekorkoa alhaisempi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu Ranskan Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lle myöntämä tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

4 artikla

1. Ranskan on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet periäkseen takaisin edunsaajana olevalta Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'lta 2 artiklassa tarkoitetun tuen, joka on jo lainvastaisesti maksettu sille.

2. Tuki on perittävä takaisin Ranskan lainsäädännön mukaisesti. Takaisin maksettavasta tuesta peritään viivästyskorkoa, joka lasketaan tuen myöntämispäivästä lukien sen takaisinmaksupäivään asti. Korkojen laskennassa käytetään aluetukien nettoavustusekvivalenttien laskemisessa käytettyä viitekorkoa.

3. Ranskan on lakkautettava viipymättä 3 artiklassa tarkoitettu tuki soveltamalla tavanomaisia markkinaehtoja, jotka vastaavat vähintään lainan myöntämishetkellä sovellettua 8,28 prosentin viitekorkoa.

5 artikla

Ranskan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta päätöksen noudattamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle."

16 Tässä tilanteessa Ranskan tasavalta nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.

17 Ranskan tasavallan asiamies ilmoitti yhteisöjen tuomioistuimelle 23.11.2000 pidetyssä istunnossa, että Nouvelle Filature Lainière de Roubaix oli tällä välin asetettu konkurssiin.

Aineelliset perusteet

18 Ranskan hallitus on vedonnut kanteensa tueksi kolmeen perusteeseen, joista ensimmäinen koskee sen velvollisuuden laiminlyöntiä, joka edellyttää erityisen

velvoitemääräyksen antamista ennen valtiontukipäätöksen tekemistä. Toinen kanneperuste koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä ja kolmas EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan (josta on tullut EY 87 artikla) rikkomista.

Päätöksentekoa edeltävän velvoitemääräyksen antamista koskevan velvollisuuden laiminlyönti

19 Ensimmäisessä kanneperusteessaan Ranskan hallitus väittää, että se on koko hallinnollisen menettelyn ajan toiminut täysipainotteisesti yhteistyössä komission kanssa, kun se on vastannut järjestelmällisesti ja yksityiskohtaisesti kaikkiin sille esitettyihin tiedonsaantipyyntöihin ja todennut olevansa valmis toimittamaan kaikki komission haluamat lisätiedot. Tästä Ranskan viranomaisten asenteesta huolimatta riidanalainen päätös perustuu kantajan mukaan pääasiallisesti väitteeseen, jonka mukaan Ranskan hallitus ei olisi toimittanut komissiolle rakenneuudistussuunnitelmaa, minkä vuoksi komissiolla ei olisi ollut riittäviä tietoja, jotta se olisi voinut arvioida riidanalaista tukea saaneen yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuutta kaikkien asiaankuuluvien seikkojen perusteella. Vaikka asia olisikin näin, Ranskan hallituksen mielestä komission ei olisi pitänyt tehdä lopullista päätöstä vaan sen olisi pitänyt toteuttaa ainoastaan väliaikaisia toimenpiteitä ja määrätä Ranskan hallitus toimittamaan sille kaikki asian arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

20 Kantajan mukaan komissio ei ole riidanalaista päätöstä tehdessään noudattanut yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä (asia C-301/87, Ranska v. komissio, ns. Boussac Saint Frères -tapaus, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307; Kok. Ep. X, s. 319, ja yhdistetyt asiat C-324/90 ja C-342/90, Saksa ja Pleuger Worthington v. komissio, tuomio 13.4.1994, Kok. 1994, s. I-1173); komissio on kantajan mukaan myös on poikennut säännöstä, jonka se on todennut itseään sitovaksi muun muassa julkaisussaan *Droit de la concurrence dans les Communautés européennes*, osa II B, jonka otsikko on "Explication des règles applicables aux aides d'Etat: situation en décembre 1996".

21 Komissio väittää ensinnäkin, että ensimmäinen kanneperuste perustuu virheelliseen oletukseen. Riidanalaisen päätöksen syynä ei nimittäin komission mukaan missään tapauksessa ole se, ettei komissiolle ollut esitetty rakenneuudistussuunnitelmaa, vaan komissio on ainoastaan lyhyesti todennut tällaisen suunnitelman puuttumisen päätöksen perusteluissa. Komissio korostaa, että päätöksen IV osan 3 kohtaan sisältyvä arviointi osoittaa, että päätös perustuu siihen, etteivät ne tosiasialliset edellytykset täyttyneet, joiden perusteella riidanalainen tuki olisi voitu suuntaviivojen mukaan hyväksyä; päätös ei siten perustunut näitä edellytyksiä koskevien tietojen puuttumiseen.

22 Komissio väittää toissijaisesti, että ensimmäisessä kanneperusteessa valtiontuen valvontaa koskevien menettelysääntöjä on tulkittu oikeudellisesti virheellisellä tavalla.

23 Komissio väittää, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltiolla, joka pyytää komissiota hyväksymään tuen myöntämisen, on velvollisuus toimittaa komissiolle kaikki tarvittavat tiedot, jotta tämä voi varmistaa, että kyseisen tuen myöntämistä koskevat edellytykset täyttyvät (asia C-364/90, Italia v. komissio, tuomio 28.4.1993, Kok. 1993, s. I-2097, 20 kohta). Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Boussac Saint Frères antamassaan tuomiossa vastannut komission väitteeseen siitä, että jos tuki on lainvastainen sen vuoksi, että jäsenvaltio on pannut sen täytäntöön noudattamatta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa määrättyä menettelyä, tätä lainvastaisuutta ei poista se, että tuki soveltuisi yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan perusteella, ja näin ollen komissio voi määrätä jäsenvaltion perimään takaisin tällä tavalla myönnetyn tuen. Komission mukaan yhteisöjen tuomioistuin on nimenomaan tällaisessa asiayhteydessä muistuttanut, että komissiolla on toimivalta toteuttaa turvaamistoimia, joiden tarkoituksena on säilyttää tilanne ennallaan silloin, kun jäsenvaltioiden toimintatavat vaarantavat perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklassa toteutetun järjestelmän. Turvaamistoimista määrätessään komission on kuitenkin huolehdittava jäsenvaltioiden oikeutettujen intressien suojaamisesta. Komissiolla on omasta mielestään siten oikeus — mutta ei velvollisuutta — määrätä tällaisia turvaamistoimia. Jos jäsenvaltio kieltäytyy toimittamasta komissiolle niitä tietoja, jotka tämä on

pyytänyt päätöksentekoaan varten, komissio voi päättää menettelyn ja tehdä lopullisen päätöksen sillä olevien tietojen perusteella.

24 Komission mukaan edellä mainitussa asiassa Saksa ja Pleuger Worthington annettu tuomio ei tue Ranskan hallituksen tulkintaa niistä säännöksistä ja määräyksistä, jotka koskevat valtiontukien valvontamenettelyä, koska toisin kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa edellä mainitussa tuomiossa kyseessä ollut jäsenvaltio oli kieltäytynyt kaikenlaisesta yhteistyöstä komission kanssa ja koska mainittu tuomio koski sitä, oliko tukiohjelma ylipäänsä olemassa, eikä komission arviointia siitä, soveltuiko tuki yhteismarkkinoille.

25 Lopuksi komissio väittää, että julkaisu, johon Ranskan hallitus viittaa, ei sisällä virallista kannanottoa vaan se on erään asianajajan laatima teos, joka ei millään tavalla sido komissiota. Komission mukaan riidanalainen päätös ei myöskään millään tavalla ole valtiontukia koskevan komission päätöskäytännön vastainen, koska komissio antaa virallisia määräyksiä ainoastaan jäsenvaltioille, jotka kieltäytyvät toimimasta sen kanssa yhteistyössä ja toimittamasta tarpeellisia asiatietoja, joiden perusteella komissio voi todeta, onko kyseessä valtiontuki.

26 Tältä osin on todettava, että ensimmäinen kanneperuste perustuu riidanalaisen päätöksen virheelliseen tulkintaan.

27 Vaikka nimittäin pitääkin paikkansa, että riidanalaisessa päätöksessä todetaan, ettei Ranskan hallitus ole esittänyt rakenneuudistussuunnitelmaa, tämä toteamus

sisältyy laajamittaisiin perusteluihin, jotka koskevat juuri sitä, onko riidanalainen tuki perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen. Tältä osin komissio korostaa, että ne edellytykset, jotka rakenneuudistukseen tarkoitetun tuen on täytettävä, jotta se voidaan suuntaviivojen mukaan hyväksyä, eivät tässä tapauksessa täyttyneet, varsinkaan kun johdonmukaista rakenneuudistussuunnitelmaa ei ollut edes olemassa tukea myönnettäessä, eikä riidanalaisessa päätöksessä missään tapauksessa todeta, ettei komissiolla olisi ollut tuen arvioimiseksi välttämättömiä tietoja.

28 Koska komissio siis pystyi sillä olevien tietojen perusteella arvioimaan lopullisesti sitä, soveltuiko riidanalainen tuki yhteismarkkinoille, sen ei ollut syytä määrätä väliaikaisella päätöksellä Ranskan tasavaltaa toimittamaan sille muita tietoja, joilla olisi voitu osoittaa, että kyseistä tukea myönnettäessä oli olemassa riittävä rakenneuudistussuunnitelma.

29 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 49 ja 50 kohdassa todennut, näin on varsinkin, kun komissio oli perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä nimenomaisesti kiinnittänyt Ranskan viranomaisten huomion siihen, ettei se voinut sillä olevien merkityksellisten tietojen perusteella päätellä muuta, kuin ettei uskottavaa rakenneuudistussuunnitelmaa ollut olemassa.

30 Tältä osin Ranskan hallitus on yhteisöjen tuomioistuimessa nimenomaan väittänyt, että se oli hallinnollisessa menettelyssä pyrkinyt toimimaan täysipainoisesti yhteistyössä komission kanssa ja että se oli vastannut järjestelmällisesti ja yksityiskohtaisesti kaikkiin tiedonsaantipyyntöihin, jotka komissio oli sille esittänyt. Tämä väite kuitenkin vahvistaa sen, ettei riidanalaisen päätöksen syynä ollut se, ettei komissiolle ollut toimitettu riittävästi tietoja, joita Ranskan viranomaiset olisivat voineet täydentää, jos komissio olisi kehottanut niitä siihen, vaan että riidanalainen päätös on tehty sen vuoksi, etteivät Ranskan viranomaiset olleet noudattaneet niitä edellytyksiä, jotka vaikeuksissa olevien yritysten rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevissa suuntaviivoissa on vahvis-

tettu; tämä laiminlyönti ilmenee kokonaisuutena tarkasteltuina niistä tiedoista, jotka Ranskan hallitus oli toimittanut hallinnollisessa menettelyssä.

31 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Perusteluvelvollisuuden laiminlyönti

32 Toisessa kanneperusteessaan Ranskan hallitus esittää, että komissio on laiminlyönyt EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) mukaisen perusteluvelvollisuutensa, kun se on useaan kertaan väittänyt, etteivät Ranskan viranomaiset olleet toimittaneet komissiolle riittäviä tietoja sen tutkimiseksi, soveltuiko riidanalainen tuki yhteismarkkinoille. Näin tehdessään komissio pyrkii kantajan mukaan "selvästi antamaan oikeutuksen sille, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat monessa suhteessa aukolliset tai riittämättömät".

33 Ranskan hallituksen mukaan riidanalaisen päätöksen tietyt kohdat on myös puutteellisesti perusteltu. Näin on ensinnäkin siltä osin kuin komissio on niiden korkeiden hintojen perusteella, joita riidanalaista tukea saanut yritys on soveltanut lycra-villan markkinoilla, päätellyt, että tämä yritys oli yksi markkinoiden kilpailukyvyttömimmistä yrityksistä. Lisäksi kantaja väittää, ettei komissio ole millään tavalla ottanut huomioon niitä seikkoja, jotka osoittavat kyseisen yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden ja jotka Ranskan hallitus ilmoitti komissiolle 30.10.1998 päivätyssä muistiossaan. Lopuksi kantaja väittää, ettei komission päätöksessä ole riittävän täsmällisesti ja yksityiskohtaisesti käsitelty edellytystä, joka koskee kilpailun perusteettoman vääristämisen välttämistä.

34 Komissio vastaa, että riidanalainen päätös täyttää ne vaatimukset, jotka perustelujen osalta on asetettu yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä (asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta).

35 Tältä osin on muistettava, että perusteluvelvollisuus on olennainen muotomääräys, joka on erotettava perustelujen aineellisesta paikkansapitävyydestä, koska viimeksi mainittu koskee riidanalaisen päätöksen aineellista lainmukaisuutta. Perustamissopimuksen 190 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niissä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava toimielimen toimenpiteen perustelut siten, että henkilöille, joita toimenpide koskee, selviää sen syyt, ja siten, että toimivaltainen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen laillisuutta (em. asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 67 ja 63 kohta).

36 Kuten komissio on asianmukaisesti todennut, tätä vaatimusta perusteluvelvollisuuden täyttymisestä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska sitä, ovatko päätöksen perustelut perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisia, tutkitaan paitsi päätöksen sanamuodon myös asiayhteyden ja kaikkien asiaa koskevien oikeussääntöjen suhteen (ks. mm. em. asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 63 kohta).

37 Tässä tapauksessa on selvää, että riidanalaisessa päätöksessä mainitaan ne syyt, joiden vuoksi riidanalaisen tuen ei katsottu täyttävän suuntaviivoissa asetettuja edellytyksiä; nämä syyt olivat pääasiallisesti se, ettei rakenneuudistuksesta ollut olemassa riittävää suunnitelmaa, se, ettei Nouvelle Filature Lainière de Roubaix'n pitkän aikavälin elinkelpoisuudesta ollut tyydyttävää näyttöä, ja se, ettei kyseinen tuki ollut oikeassa suhteessa tukea saaneiden yritysten osuuteen rakenneuudistuksen kustannuksista.

38 Tutkittaessa sitä, onko perusteluvelvollisuutta noudatettu, ei tutkita niiden perustelujen aineellista lainmukaisuutta, joihin komissio on riidanalaisen päätöksensä perusteeksi vedonnut. Itse asiassa tämä tutkitaan perustamissopimuksen 92 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen yhteydessä.

39 Näin ollen myös toinen kanneperuste on hylättävä.

Perustamissopimuksen 92 artiklan rikkominen

40 Kolmannessa kanneperusteessaan Ranskan hallitus väittää, että komissio on tehnyt useita ilmeisiä arviointivirheitä todetessaan, ettei riidanalainen tuki sovellu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella; näin on kantajan mukaan erityisesti siltä osin kuin riidanalaisessa päätöksessä on arvioitu sitä, voidaanko tukea saaneen yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus palauttaa, ja sitä, onko tuki oikeassa suhteessa rakenneuudistuksesta aiheutuviin kustannuksiin ja siitä saatavaan hyötyyn, sekä sitä, aiheutuuko tuen myöntämisestä sellaisia kilpailun vääristymiä kuin kantaja on väittänyt. Komissio on myös soveltanut suuntaviivoja virheellisesti. Lisäksi Ranskan hallitus väittää, että riidanalaisessa päätöksessä on joitakin sisäisiä ristiriitaisuuksia, joiden seurauksena toimielimen päättely on virheellinen, ja että päätös on puutteellisesti perusteltu.

41 Komissio kiistää Ranskan hallituksen esittämät eri väitteet ja väittää pääasiallisesti, että jotta vaikeuksissa oleville yrityksille tarkoitetut tuet voidaan todeta perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisiksi, tukien on liityttävä sellaiseen rakenneuudistussuunnitelmaan, jolla pyritään supistamaan tai suuntaamaan uudelleen näiden yritysten toimintaa (ks. yhdistetyt asiat C-278/92—C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994, Kok. 1994, s. I-4103, 67 kohta; ks. myös yhdistetyt asiat T-126/96 ja T-127/96, BFM ja EFIM v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3437, 99 kohta). Tässä

tapauksessa riidanalaisen päätöksen IV osan 3 kohdan neljännessä alakohdassa kuitenkin todetaan, että "Ranskan hallitus ei ole esittänyt komissiolle uskottavaa rakenneuudistussuunnitelmaa" ja että "Ranskan viranomaiset eivät ole toimittaneet komissiolle tällaista suunnitelmaa myöskään menettelyn aloittamisen jälkeen".

42 Komissio täsmentää, että kun Ranskan viranomaiset lupasivat myöntää riidanalaisen tuen sen menettelyn yhteydessä, joka sittemmin päätyi Tribunal de commerce de Roubaix'n antamaan tuomioon, ne eivät olleet tehneet päätöstä rakenneuudistussuunnitelman osana, minkä komission mukaan osoittaa se, että näitä samoja tukia oli myös myöhemmin tarjottu osaksi erästä kilpailevaa rakenneuudistusehdotusta, jonka Tribunal ei katsonut sisältävän riittäviä takeita.

43 Komission mukaan se, ettei rakenteen uudistamisesta ole esitetty suuntaviivojen mukaista suunnitelmaa, riittää sellaisenaan perusteluksi sille, miksi riidanalainen päätös tehtiin.

44 On muistettava, että perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää "tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla".

45 Kuten suuntaviivoista ilmenee, jotta vaikeuksissa oleville yrityksille tarkoitetut tuet voidaan todeta perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan

mukaisiksi, tukien on liityttävä sellaiseen rakenneuudistussuunnitelmaan, jolla pyritään supistamaan tai suuntaamaan uudelleen näiden yritysten toimintaa (ks. em. asia Espanja v. komissio, tuomion 67 kohta). Tämä suunnitelma on esitettävä komissiolle tarpeellisine tarkennuksineen, ja sillä on suuntaviivojen 3.2.2 kohdan A alakohdan mukaan voitava "palauttaa yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus kohtuullisessa ajassa yrityksen tulevia toimintaedellytyksiä koskevien realististen oletusten perusteella" mutta siten, että sillä "mahdollisimman vähän vaikut[etaan] haitallisesti kilpailijoihin" (3.2.2 kohdan B alakohta); lisäksi suunnitelmassa on taattava se, että tuki on oikeassa suhteessa rakenteen uudistuksesta aiheutuviin kustannuksiin ja siitä saatavaan hyötyyn (3.2.2 kohdan C alakohta). Tukea saavan yrityksen on pantava komission hyväksymä rakenteen uudistamista koskeva suunnitelma täytäntöön kokonaisuudessaan (3.2.2 kohdan D alakohta), ja komissio valvoo suunnitelman täytäntöönpanoa ja moitteetonta edistymistä, ja kyseisen yrityksen on esitettävä komissiolle yksityiskohtaiset vuosikertomukset (3.2.2 kohdan E alakohta).

46 Tältä osin on todettava, etteivät asiakirja-aineistoon sisältyvät asiakirjat eivätkä suullisessa käsittelyssä annetut selitykset ole vakuuttavalla tavalla osoittaneet, että Ranskan viranomaisilla olisi tosiasiassa ollut riidanalaisen tuen myöntämisen ajankohtana rakenneuudistussuunnitelma, joka olisi täyttänyt tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitut edellytykset ja joka olisi voitu esittää komissiolle siten kuin komissio oli Ranskan viranomaisia kehottanut tekemään perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään.

47 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 57 ja 58 kohdassa todennut, on varsinkin selvää, ettei komissiolle ollut annettu täsmällisiä ja luotettavia tietoja siitä, miten riidanalaista tukea saaneen yrityksen pitkän aikavälin kannattavuutta oli tarkoitus kehittää siten, että käytettävissä olisi ollut rakenneuudistussuunnitelma, jonka avulla olisi voitu arvioida, voitiinko tuensaajan elinkelpoisuus palauttaa ja oliko kyseinen tuki välttämätön. Päinvastoin asiakirja-aineistosta ilmenee, että Ranskan viranomaisten mainitseman rakenneuudistushankkeen tietyt kohdat eivät sisältäneet numerotietoja ja että tietyissä muissa kohdissa Ranskan viranomaiset eivät täsmentäneet selvästi, oliko kyseisen yrityksen todella määrä vastata hankkeen kustannuksista. Yrityksen tuloskehityksen

osalta komissiolle toimitettujen tulosennusteiden perusteella ei ollut mahdollista selvästi päätellä, miten niissä mainitut luvut olisi voitu saavuttaa.

48 Joka tapauksessa edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei Ranskan tasavalta ole näyttänyt toteen, että komissio olisi tältä osin tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

49 Näin ollen komissio on suuntaviivojen mukaan perustellusti voinut jättää riidanalaisen tuen hyväksymättä, koska sille ei ollut esitetty uskottavaa rakenneuudistussuunnitelmaa.

50 Kolmas kanneperuste on näin ollen hylättävä, eikä muita väitteitä, jotka Ranskan hallitus on esittänyt tämän perusteen tueksi, ole tarpeen tutkia.

51 Koska yhtäkään Ranskan tasavallan esittämästä kolmesta kanneperusteesta ei voida hyväksyä, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

52 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

La Pergola Wathelet Sevón

von Bahr Timmermans

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä maaliskuuta 2001.

R. Grass A. La Pergola

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja